

Feldmár András
MOST VAGY SOHA

A kötet gondozásában közreműködött a Feldmár Intézet.

A Feldmár Intézet szellemi műhely, amely a filozófia, az etika és az interperszonális fenomenológia eszközeivel közelít az emberek közti viszonyokhoz. Az intézet által szervezett előadások, workshopok és csoportok célja, hogy minél többen lehessenek aktív részesei az értelmes, szabad és szégyenérzet nélküli kommunikáció élményének.

www.feldmarintezet.hu

FELDMÁR ANDRÁS
MOST VAGY SOHA

A könyv Feldmár András 2013 nyarán, „Most vagy soha” címmel tartott előadás-sorozatának, és a 2012. őszi dunaszerdahelyi, „Végzet, sors, szabad akarat” című előadásának anyagából készült.

Feldmár András: *Most vagy soha*

© Feldmár András, 2014

Szerkesztette: Szörnyi Krisztina

Borítóterv: Szabó Balázs

HVG Könyvek

Kiadóvezető: Budaházy Árpád

Felelős szerkesztő: Tanács Eszter

ISBN 978-963-304-153-6

Minden jog fenntartva. Jelen könyvet vagy annak részleteit tilos reprodukálni, adatrendszerben tárolni, bármely formában vagy eszközzel – elektronikus, fényképezési úton vagy más módon – a kiadó engedélye nélkül közölni.

Kiadja a HVG Kiadó Zrt., Budapest, 2014

Felelős kiadó: Szauer Péter

www.hvgkonyvek.hu

Nyomdai előkészítés: typoslave [Pais Andrea]

Nyomás: Generál Nyomda Kft.

Felelős vezető: Hunya Ágnes

Lehet, hogy sok dolgról már hallottatok tőlem. Gyakran azért ismétlem magamat, mert én is, ha ötször hallok is valamit, csak rámondom, hogy jó, persze, ezt már ismerem. De talán hatodszorra megérezem, hogy igaz, hatodszorra leesik a tantusz. A fontos dolgokat állandóan ismételni kell.

*Ha én nem állok ki magamért, ki fog kiállni értem?
Ha csak magamért fáradozok és állok ki, mit érek én?
És ha ezeket a dolgokat nem most teszem,
akkor mikor?
(Hillél)*

I.
MOST VAGY SOHA

Minél többen hallgattok, annál fontosabb, hogy csak arról beszéljek, ami fontos.

Ami fontos, azt jobban már nem lehet elmondani, mint ahogy megírták.

Erről szól Pál apostol első levele a korinthusiakhoz, a szeretet himnusza.

Ha emberek vagy angyalok nyelvén szólok is, szeretet pedig nincs bennem, olyanná lettem, mint a zengő érc vagy pengő cimbalom.

És ha prófétálni is tudok, ha minden titkot ismerek is, és minden bölcsességnek birtokában vagyok, és ha teljes hitem van is, úgyhogy hegyeket mozdíthatok el, szeretet pedig nincs bennem: semmi vagyok.

És ha szétszatom az egész vagyonomat, és teszem tűzhalálra szánom, szeretet pedig nincs bennem: semmi hasznom abból.

A szeretet türelmes, jóságos; a szeretet nem irigykedik, a szeretet nem kérkedik, nem fuvalkodik fel.

Nem viselkedik bántóan, nem keresi a maga hasznát, nem gerjed haragra, nem rója fel a rosszat.

Nem örül a hamisságnak, de együtt örül az igazsággal.

Mindent elfedez, mindent hisz, mindent remél, mindent eltűr.

A szeretet soha el nem múlik. De legyen bár prófétálás: el fog töröltetni; legyen nyelven való szólás: meg fog szűnni; legyen ismeret: el fog töröltetni.

Mert töredékes az ismeretünk, és töredékes a prófétálásunk.

Amikor pedig eljön a tökéletes, eltöröltetik a töredékes.

Amikor gyermek voltam, úgy szóltam, mint gyermek, úgy gondolkoztam, mint gyermek, úgy éreztem, mint gyermek; amikor pedig férfivá lettem, elhagytam a gyermeki dolgokat.

Mert most tükör által homályosan látunk, akkor pedig színről színre; most töredékes az

ismeretem, akkor pedig úgy fogok ismerni,
ahogyan engem is megismert az Isten.
Most azért megmarad a hit, a remény, a szere-
tet, e három; ezek közül pedig a legnagyobb
a szeretet.*

Szerintem ez fontos. Akárki írta, akárhonnán jött,
akármilyen rosszul van lefordítva, ez fontos.

Amikor gondolkoztam arról, mit is jelent a most
vagy soha, a lányom pont feltett egy mesét a Face-
bookra. Egy régi zen buddhista mesét, amit egy Kana-
dában élő buddhista tanítómester, Pema Chödrön
újra elmondott, és én most továbbadom nektek is.

Egy nő – és ebből már lehet tudni, hogy ez nem
egy igazi zen mese, mert nőkről nem szólnak zen
történetek, de a lányom mégis így mesélte el – egy-
szer csak észreveszi, hogy egy csomó tigris lesel-
kedik rá. Elkezd futni előlük, de ez felkelti a tigrisek
érdeklődését, és a nyomába erednek. A nő csak rohan
és rohan, míg egy szakadékhoz ér. Talál egy indát,
amelyben megfogódkodik, és mászik lefelé. Lenéz,
hogy hova is akar menni, és ott is vár rá már vagy
hat tigris.

* 1Kor 13

Ahogy körbe-körbe nézelődik, mit is tehetne, meglátja, hogy fent meg egy egér rágcsálja az indát. A következő dolog, amit észrevesz, hogy jobbra, egyenesen a sziklából nő ki egy kis piros szamóca. Tehát tigrisek mögötte, tigrisek előtte, az egér rág, és ott piroslik a szamóca.

Pontosan így érzem magam én is. És ha ti nem így érzitek magatokat, akkor nem akarjátok tudni a valóságot. Mert mindannyian így vagyunk.

A nő abban a pillanatban megkedveli a szamócát, mert az az egyetlen dolog, ami nem ijeszti meg. Sőt, megkívánja. Kinyúl a szamócaért, és meg fogja enni. Ezt jelenti a most vagy soha.

A valóság az, hogy az életünkben minden pillanat olyan, mint ez a történet. A születés – egy csomó tigris, ki az isten akar rajtuk átmenni? És vár ránk a halál – az is egy csomó tigris. Néha akad egy-egy szamóca, ha szerencsések vagyunk, és persze az egér.

Az egyetlen választás a születés és a halál között tehát az, hogy beszarunk, és észre sem vesszük a szamócát, vagy megesszük a szamócát. Ez a nagy kérdés.

Szeretném, ha megérkeznénk a valóságba. Mindannyian ott lógunk az indán, és az egér rág. Egyikünk előbb fog leesni, mint a másikunk, így potyogunk szépen sorban.

A könyv mottója Hillél rabbi néhány sora. Ugyanakkor élt, mint Krisztus, mindketten zsidók voltak. Még mindig emlékszünk jó sok mindenre, amit ez a két zsidó mondott. Miért? Mert valószínűleg rezonánál az emberekkel a mondanivalójuk.

Rengeteg dolgot megeszünk és kiszarunk. De amit nem szarunk ki, az valószínűleg kell nekünk. Ahogy az emésztés és az ürítés, úgy működik az emlékezés is. A legtöbb dolgot elfelejtjük. Jön be az információ, és elfelejtjük, jön be az étel, és szart hagyunk magunk mögött. Mindannyian giliszták vagyunk. Átesszük magunkat az életen, és sok szart csinálunk.

Ám sok mindent, amit Krisztus és Hillél rabbi mondott, még nem szartunk ki, még mindig emlékszünk rá. Ez valami!

Hillél három dolgot mondott, és sorba is rakta őket.

1. Ha én nem vagyok magamért, ha én nem képviselem a saját érdekeimet, akkor ki lehetne értem? Ki segíthetne nekem?
2. Ha csak magamért vagyok, ha csak a saját érdekeimet képviselem, mi vagyok?
3. Ha nem most, akkor mikor?